

ОСОБИСТІСНІ РИСИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ АНТИКРИХКОСТІ

Шиліна Алла Андріївна,

кандидат психологічних наук, доцент
доцент кафедри соціології та психології ННІ № 5
Харківського національного університету внутрішніх справ
ORCID ID: 0000-0001-7377-0776

У статті здійснено теоретико-емпіричний аналіз особистісних передумов антикрихкості поліцейських у контексті їхньої професійної діяльності. Антикрихкість розглянуто як здатність не лише зберігати функціональність в умовах професійного стресу, а й трансформувати складний досвід у ресурс особистісно-професійного зростання. Мета дослідження – емпірично визначити особистісні предиктори антикрихкості поліцейських та з'ясувати роль базових рис особистості у здатності трансформувати професійні стресори в ресурс розвитку. У дослідженні взяли участь 128 поліцейських різних підрозділів Національної поліції України (75% чоловіків, 25% жінок) віком від 18 до 65 років. 60,9% респондентів мали досвід роботи в умовах підвищеного професійного ризику. Для вивчення особистісних характеристик застосовано короткий п'ятифакторний опитувальник особистості (TIPI-UKR). Обробку даних здійснено з використанням методів описової статистики та кореляційного аналізу (р Спірмена).

Емпіричні результати засвідчили наявність статистично значущих позитивних зв'язків між антикрихкістю та відкритістю досвіду, добросовісністю й екстраверсією. Найбільш виражений кореляційний зв'язок встановлено з відкритістю досвіду, що дозволяє розглядати її як ключову когнітивно-сміслову передумову розвитку під впливом професійних викликів. Добросовісність пов'язана з поведінковою саморегуляцією, відповідальністю та структурованістю діяльності, що сприяє продуктивному використанню стресових ситуацій. Екстраверсія опосередковує соціальний вимір антикрихкості, забезпечуючи активну взаємодію та мобілізацію соціальної підтримки. Водночас дружельюбність та емоційна стабільність не продемонстрували статистично значущих асоціацій із показниками антикрихкості, що свідчить про їх менш визначальну роль у процесах трансформації стресу в ресурс розвитку. Отримані дані підтверджують, що антикрихкість поліцейських має виразне особистісне підґрунтя та формується на перетині когнітивної гнучкості, саморегуляції та соціальної активності.

Ключові слова: антикрихкість, екстремальні умови, поліцейські, особистісні риси, модель Великої п'ятірки, відкритість досвіду, професійний стрес, особистісно-професійне зростання, психологічні ресурси.

Shylyna Alla. Personality traits of police officers as psychological preconditions of antifragility

The article presents a theoretical and empirical analysis of the personality-based preconditions of police officers' antifragility within the context of their professional activity. Antifragility is conceptualized not merely as the ability to maintain functioning under professional stress, but as the capacity to transform challenging experiences into a resource for personal and professional growth. The aim of the study was to empirically identify the personality predictors of police officers' antifragility and to determine the role of basic personality traits in transforming professional stressors into developmental resources. The sample consisted of 128 police officers from various units of the National Police of Ukraine (75% men, 25% women) aged between 18 and 65 years. A total of 60.9% of respondents had experience working under conditions of increased professional risk. Personality traits were assessed using the Ten-Item Personality Inventory (TIPI-UKR). Data were analyzed using descriptive statistics and Spearman's rank correlation coefficient (ρ).

The empirical findings revealed statistically significant positive associations between antifragility and openness to experience, conscientiousness, and extraversion. The strongest correlation was observed with openness to experience, which may be interpreted as a key cognitive and meaning-related precondition for development under professional challenges. Conscientiousness was associated with behavioral self-regulation, responsibility, and structured activity, facilitating the productive use of stressful situations. Extraversion mediated the social dimension of antifragility by promoting active interaction and mobilization of social support. In contrast, agreeableness and emotional stability did not demonstrate statistically significant associations with antifragility, suggesting their comparatively limited role in transforming stress into developmental resources. The findings confirm that police officers' antifragility has a distinct dispositional foundation and emerges at the intersection of cognitive flexibility, self-regulation, and social activity.

Key words: antifragility, extreme environments, police officers, personality traits, Big Five model, openness to experience, professional stress, personal and professional growth, psychological resources.

Вступ. Професійна діяльність поліцейських здійснюється в умовах підвищеної невизначеності, ризику, емоційного напруження та постійної готовності до реагування на кризові події. Традиційно психологічні дослідження в цьому контексті зосереджуються на феноменах стресу, професійного вигорання та резильєнтності як здатності зберігати стабільність функціону-

вання. Водночас сучасні соціальні та безпекові виклики актуалізують необхідність переходу від парадигми «витримування навантаження» до парадигми розвитку під впливом складних умов.

У цьому контексті особливої уваги набуває концепція антикрихкості, яка передбачає здатність особистості не лише протистояти стресорам, а й посилювати власну

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

функціональну спроможність у відповідь на них. Попри зростання інтересу до цього феномену, особистісні передумови антикрихкості поліцейських залишаються недостатньо дослідженими, що зумовлює актуальність емпіричного вивчення ролі базових рис особистості у формуванні здатності до конструктивної трансформації професійного досвіду.

Проблематика особистісних детермінант професійної ефективності поліцейських посідає важливе місце в сучасній психології, оскільки діяльність у сфері правопорядку відбувається в умовах підвищеної невизначеності, ризику та емоційної напруги. У цьому контексті дедалі більшої уваги набуває феномен антикрихкості як здатності не лише витримувати вплив стресорів, а й використовувати їх як ресурс розвитку. Теоретичні засади вивчення цієї здатності ґрунтуються як на дослідженнях структури особистості, так і на концепціях професійної здійсненності. Одним із найбільш валідних підходів до аналізу диспозиційних характеристик є п'ятифакторна модель особистості, емпірично підтверджена у працях Р. МакКрея та П. Кости [10]. Дослідження стабільності та змін рис упродовж життєвого шляху засвідчують, що базові риси зберігають відносну сталість, водночас демонструючи потенціал до розвитку та взаємопов'язаних змін особистісних характеристик [7], що створює підґрунтя для їх розгляду як структурних передумов професійної адаптації. Узагальнення П. Кости та Р. МакКрея щодо розвитку особистості впродовж життя [8] підкреслюють, що риси не є фіксованими конструктами, а взаємодіють із соціальним досвідом, що особливо актуально для професій із високим рівнем стресогенності. Метааналіз А. Ошю та співавт. [11] демонструє стійкі зв'язки між рисами «Великої п'ятірки» та резильєнтністю, зокрема позитивну роль відкритості досвіду, добросовісності та емоційної стабільності. Це дає підстави розглядати зазначені риси як потенційні психологічні ресурси, що опосередковують здатність до відновлення й розвитку. Водночас у специфіці поліцейської діяльності важливими постають не лише стабілізуючі характеристики, а й ті, що забезпечують гнучкість і готовність до змін. Дослідження І. Марковичі [9] засвідчують, що професійний профіль поліцейських відзначається поєднанням екстраверсії, відповідальності та емоційної врівноваженості, що формує основу ефективного реагування на службові виклики.

У вітчизняному науковому дискурсі питання особистісно-професійної здійсненності поліцейських концептуалізовано у працях Я. Пономаренко, де здійснено аналіз психологічної структури особистості в контексті професійної реалізації [1] та показано взаємозв'язок особистісних рис із здатністю до прогнозування як складником професійної компетентності [2]. Ці результати розширюють розуміння диспозиційних механізмів, що забезпечують не лише адаптацію, а й активне конструювання професійного майбутнього. Розвиток концепції антикрихкості в поліцейському середовищі представлений у сучасних дослідженнях, у яких цей феномен розглядається крізь призму низки особистіс-

них та професійних характеристик. Зокрема, антикрихкість пов'язується з толерантністю до невизначеності як здатністю ефективно функціонувати в умовах нестабільності [3], а також із готовністю до інноваційної діяльності як індикатором відкритості до змін і розвитку [4]. Окремо акцентується роль самоспівчуття як внутрішнього ресурсу психологічної стійкості та особистісної інтеграції [5], що розширює традиційні уявлення про професійну витривалість. У дослідженні комунікативної толерантності [6] підкреслюється її вікова динаміка та значення для підтримання ефективної взаємодії, що є важливою складовою соціального виміру антикрихкості. Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про інтегративний характер антикрихкості як феномену, що формується на перетині стабільних особистісних диспозицій і професійного досвіду. П'ятифакторна модель забезпечує структурне підґрунтя для розуміння індивідуальних відмінностей [10; 8], тоді як сучасні емпіричні дослідження демонструють зв'язок цих рис із здатністю до подолання труднощів і розвитку [11; 3]. Вітчизняні розвідки конкретизують цей зв'язок у контексті професійної здійсненності поліцейських [1; 2], доповнюючи його показниками інноваційності, самоспівчуття та комунікативної толерантності [4; 5; 6]. Отже, антикрихкість доцільно розглядати як складну багатовимірну характеристику особистості поліцейського, що поєднує диспозиційну основу та динамічні процеси професійного розвитку.

Матеріали та методи дослідження. У дослідженні взяли участь 128 поліцейських різних підрозділів Національної поліції України. За гендерною ознакою вибірка була представлена чоловіками – 96 осіб (75,0%) та жінками – 32 особи (25,0%). Віковий розподіл респондентів охоплював різні періоди дорослості: 18–25 років – 18 осіб (14,1%), 26–35 років – 46 осіб (35,9%), 36–45 років – 38 осіб (29,7%), 46–55 років – 20 осіб (15,6%), 56–65 років – 6 осіб (4,7%). Такий розподіл забезпечив представлення різних етапів професійного становлення – від початкового періоду входження у професію до зрілого етапу професійної реалізації. Стаж служби варіювався від 1 до 25 років, що дозволило врахувати як особливості ранньої професійної соціалізації, так і сформованої професійної ідентичності. Досвід роботи в умовах підвищеного професійного ризику (екстремальні та бойові умови) мали 78 поліцейських (60,9%), тоді як 50 осіб (39,1%) такого досвіду не мали. Урахування цієї змінної дало змогу проаналізувати вплив інтенсивного стресового навантаження на формування антикрихкості. Для вивчення базових особистісних характеристик було використано короткий п'ятифакторний опитувальник особистості TIPI-UKR, який ґрунтується на моделі «Великої п'ятірки». Методика дозволяє оцінити такі диспозиційні риси, як: екстраверсія, дружелюбність, добросовісність, емоційна стабільність, відкритість досвіду. Для оцінювання рівня психологічної резильєнтності використано коротку версію шкали К. Коннор та Дж. Девідсон – CD-RISC-10. Обробка емпіричних даних здійснювалася із застосуванням методів описової статистики (обчислення

середніх значень та стандартних відхилень), а також кореляційного аналізу (ρ Спірмена) з метою виявлення зв'язків між особистісними рисами та показниками антикрихкості. Для аналізу впливу соціально-професійних змінних (вік, стаж служби, досвід роботи в екстремальних умовах) застосовувалися непараметричні критерії перевірки статистичних гіпотез. Рівень статистичної значущості приймався на рівні $p \leq 0,05$.

Метою дослідження – емпірично визначити особистісні передумови антикрихкості поліцейських та з'ясувати роль базових рис особистості у здатності трансформувати професійні стресори в ресурс розвитку.

Результати. Важливим етапом емпіричного дослідження стало вивчення базових особистісних характеристик поліцейських як індивідуально-психологічних передумов формування антикрихкості. Якщо резильєнтність передбачає збереження функціонування в умовах стресу, то антикрихкість означає здатність не лише витримувати напруження, а й трансформувати його у ресурс розвитку, професійного зростання та зміцнення особистісної структури. У сучасних психологічних дослідженнях модель «Великої п'ятірки» розглядається як одна з найбільш валідних і універсальних моделей структури особистості, що дозволяє оцінити стабільні диспозиційні риси, які опосередковують характер реагування на професійні виклики, ризик, невизначеність та кризові події, притаманні поліцейській діяльності.

На першому етапі було здійснено аналіз описової статистики основних особистісних рис, результати якого наведені у таблиці 1.

Таблиця 1
Описова статистика показників п'ятифакторної моделі особистості

Риса	M	SD
Екстраверсія	5,25	0,96
Дружелюбність	4,38	1,15
Добросовісність	4,97	1,22
Емоційна стабільність	3,32	0,93
Відкритість досвіду	5,18	0,80

Отримані результати свідчать, що поліцейські характеризуються відносно високими показниками екстраверсії, відкритості до досвіду та добросовісності. У контексті антикрихкості це набуває особливого значення. Висока відкритість досвіду може виступати когнітивною основою антикрихкості, оскільки забезпечує гнучкість мислення, готовність до переосмислення подій та інтеграцію складного професійного досвіду у власну систему смислів. Екстраверсія сприяє активному включенню в соціальну взаємодію, мобілізації підтримки та ефективній командній взаємодії, що створює соціальний контекст для перетворення стресових подій на досвід зростання. Добросовісність відображає здатність до саморегуляції, відповідального прийняття рішень та стратегічного планування, що є важливим чинником стабільності поведінки в умовах ризику та невизначеності. Відносно нижчі показники емоційної стабільності можуть відображати вплив хронічного

професійного напруження, однак у межах концепції антикрихкості певна чутливість до емоційних стимулів може слугувати передумовою глибшої рефлексії та особистісної трансформації.

Наступним кроком стало дослідження взаємозв'язку між особистісними рисами та рівнем резильєнтності поліцейських (табл. 2).

Таблиця 2
Взаємозв'язок рис моделі «Велика п'ятірка» з показниками резильєнтності (ρ Спірмена)

Риса	ρ
Екстраверсія	0,29
Дружелюбність	0,31
Добросовісність	0,34
Емоційна стабільність	-0,12
Відкритість досвіду	0,48

Кореляційний аналіз виявив позитивні зв'язки між показниками антикрихкості та такими рисами, як екстраверсія ($\rho = 0,29$), дружелюбність ($\rho = 0,31$), добросовісність ($\rho = 0,34$) та найбільш виражено – відкритість досвіду ($\rho = 0,48$). Найбільш вагомий внесок відкритості досвіду підтверджує її роль як ключової диспозиційної передумови антикрихкості. Саме когнітивна гнучкість, толерантність до невизначеності та здатність до смислової реконструкції подій створюють умови, за яких професійні труднощі стають каталізаторами розвитку, а не чинниками дезорганізації. Позитивні зв'язки з добросовісністю свідчать, що структурованість поведінки, самодисципліна та орієнтація на відповідальне виконання професійних обов'язків підсилюють здатність перетворювати напружені ситуації на досвід зміцнення професійної ідентичності. Екстраверсія та дружелюбність опосередковують соціальний компонент антикрихкості – здатність залучати підтримку, підтримувати ефективну комунікацію та зберігати продуктивну взаємодію в умовах підвищеної напруги. Слабкий негативний зв'язок з емоційною стабільністю ($\rho = -0,12$) може свідчити про складність взаємодії між емоційною реактивністю та процесами розвитку. У межах антикрихкості емоційна чутливість не обов'язково є деструктивною; вона може створювати підґрунтя для глибшого переживання, осмислення та подальшої інтеграції складного досвіду.

Додатково було проаналізовано зв'язок особистісних рис із соціально-демографічними характеристиками поліцейських (табл. 3).

Таблиця 3
Взаємозв'язок рис п'ятифакторної моделі особистості із соціально-демографічними змінними

Змінна	Найчутливіша риса	ρ
Вік	Відкритість	0,041
Стаж служби	Добросовісність	0,038
Бойовий досвід	Екстраверсія	0,049

Зв'язок відкритості з віком може свідчити про накопичення когнітивних стратегій осмислення про-

фесійного досвіду та розширення репертуару адаптивних реакцій. Добросовісність, пов'язана зі стажем служби, відображає процес професійної соціалізації та формування зрілої професійної відповідальності як структурної складової антикрихкості. Досвід роботи в екстремальних умовах корелює з екстраверсією, що підкреслює значущість соціальної активності та командної взаємодії як ресурсів розвитку в умовах ризику.

Отримані результати дозволяють розглядати базові особистісні риси як диспозиційні передумови антикрихкості поліцейських. Найбільш виражений внесок у формування здатності до розвитку під впливом професійних викликів має відкритість досвіду, що виступає когнітивно-смысловим ресурсом трансформації стресу у зростання. Екстраверсія та добросовісність формують поведінкову та соціальну основу антикрихкості, забезпечуючи активну життєву позицію, відповідальність і здатність до продуктивної взаємодії.

Таким чином, антикрихкість поліцейських має виразне особистісне підґрунтя та може розглядатися як інтегративна характеристика, що формується на основі поєднання когнітивної гнучкості, соціальної активності та саморегуляції, які дозволяють не лише витримувати професійний стрес, а й перетворювати його на ресурс особистісно-професійного розвитку.

Висновки. У статті було здійснено теоретико-емпіричний аналіз особистісних передумов антикрихкості поліцейських у контексті їхньої професійної діяльності, що характеризується високим рівнем невизначеності, ризику та хронічного психоемоційного напруження. Антикрихкість розглядалася не як синонім резильєнтності, а як здатність особистості посилювати власну функціональну спроможність і розширювати ресурсність під впливом стресорів професійного середовища.

Отримані емпіричні результати засвідчили, що базові особистісні риси є значущими диспозиційними предикторами антикрихкості поліцейських. Найбільш виражений позитивний зв'язок з показниками антикрихкості продемонструвала відкритість досвіду, що дозволяє інтерпретувати її як ключову когнітивно-смыслову передумову трансформації професійних труднощів у ресурс розвитку. Когнітивна гнучкість, толерантність до невизначеності та готовність до переосмислення подій створюють умови для конструктив-

ної інтеграції складного досвіду у структуру професійної ідентичності.

Добросовісність виявилася важливим поведінково-регулятивним чинником антикрихкості, що забезпечує структурованість діяльності, відповідальність і здатність до стратегічного самоконтролю в умовах підвищеного навантаження. Екстраверсія та дружельюбність опосередковують соціальний вимір антикрихкості, сприяючи мобілізації підтримки, підтриманню ефективної взаємодії та формуванню командної згуртованості як ресурсу професійного зростання. Виявлений слабкий негативний зв'язок із емоційною стабільністю свідчить про складність ролі емоційної реактивності у процесах особистісної трансформації. У межах концепції антикрихкості певна емоційна чутливість може виступати не лише фактором уразливості, а й підґрунтям для глибшої рефлексії та смислової реконструкції професійного досвіду.

Додатковий аналіз соціально-професійних змінних показав, що відкритість досвіду пов'язана з віком, добросовісність – зі стажем служби, а екстраверсія – з досвідом роботи в екстремальних умовах. Це дозволяє припустити, що антикрихкість формується у процесі професійної соціалізації та накопичення досвіду, набуваючи рис динамічної, еволюційної характеристики особистості.

Загалом результати дослідження підтверджують, що антикрихкість поліцейських має виразне особистісне підґрунтя та може розглядатися як інтегративна характеристика, що формується на основі поєднання когнітивної гнучкості, соціальної активності та саморегуляції. Теоретичне значення роботи полягає в уточненні психологічного змісту антикрихкості в контексті поліцейської діяльності та розмежуванні її з резильєнтністю. Практичне значення полягає у можливості врахування виявлених диспозиційних предикторів під час професійного відбору, психологічного супроводу та розроблення програм розвитку антикрихкості поліцейських в умовах підвищеного професійного ризику.

Перспективним напрямом подальших наукових розвідок є розширення вибірки та проведення лонгітюдних досліджень з метою вивчення динаміки формування антикрихкості в процесі професійної соціалізації поліцейських.

Література:

1. Пономаренко Я.С. Психологічна структура особистості поліцейських в контексті професійної здійсненності. *Габітус*. 2022. № 36. С. 283–288. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.36.47>
2. Пономаренко Я.С. Психологічний аналіз особистісних рис та їх взаємодія зі здатністю до прогнозування в контексті особистісно-професійної здійсненності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2022. Т. 33 (72). № 2. С. 172–177. <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.2/28>
3. Шиліна А.А. Антикрихкість поліцейських у контексті толерантності до невизначеності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. 2025. Том 36(75), № 5. С. 144–149. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.5/22>
4. Шиліна А.А. Готовність до інноваційної діяльності як маркер антикрихкості працівників поліції. *Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Психологія*. № 3 (68) 2025 С. 134–139 <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2025.3.19>
5. Шиліна А.А. Самоспівчуття як особистісний ресурс антикрихкості поліцейських. *Габітус* Вип. 78, Т. 2. 2025. С. 154–157. <https://doi.org/10.32782/hbts.78.2.29>

6. Шиліна А.А., Греса Н.В., Пономаренко Я.С. Комунікативна толерантність поліцейських різного віку у контексті антикрихкості. *Ментальне здоров'я*. № 4, 2025 С. 235–240 <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-4.39>
7. Borghuis J., Denissen J., Oberski D., Sijtsma K., Meeus W., Branje S., Koot H. M., Bleidorn W. Big Five personality stability, change, and codevelopment across adolescence and early adulthood. *Journal of personality and social psychology*. 2017. №113(4). P. 641–657. <https://doi.org/10.1037/pspp0000138>
8. Costa P.T., Jr, McCrae R.R., Löckenhoff C.E. Personality Across the Life Span. *Annual review of psychology*. 2019. № 70. P. 423–448. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1146/annurev-psych-010418-103244>
9. Marcovici I. Police Officers and Personality Characteristics. Undergraduate Honors Theses. College of William & Mary. Williamsburg, VA, 2018. 45 p. URI: <https://scholarworks.wm.edu/handle/internal/10655>
10. McCrae R. R., Costa P. T. Validation of the Five Factor model of personality across instrument and observers. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1987. Vol. 52. P. 81–90. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.1.81>
11. Oshio A., Taku K., Hirano M., Saeed G. Resilience and Big Five personality traits: a meta-analysis. *Personality and Individual Differences*. 2018. № 127. P. 54–60. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.01.048>

References

1. Ponomarenko, Ya. S. (2022). Psyholohichna struktura osobystosti politseiskykh v konteksti profesiinoi zdiisnennosti [Psychological structure of police officers' personality in the context of professional fulfillment]. *Habitus*, 36, 283–288. <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2022.36.47> [in Ukrainian].
2. Ponomarenko, Ya. S. (2022). Psyholohichnyi analiz osobystisnykh rys ta yikh vzaiemodiiia zi zdattistiu do prohnozuvannia v konteksti osobystisno-profesiinoi zdiisnennosti [Psychological analysis of personality traits and their interaction with forecasting ability in the context of personal and professional fulfillment]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Psykholohiia*, 33(72)(2), 172–177. <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.2/28> [in Ukrainian].
3. Shylina, A. A. (2025). Antykrykhkost politseiskykh u konteksti tolerantnosti do nevyznachenosti [Antifragility of police officers in the context of tolerance to uncertainty]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Serii: Psykholohiia*, 36(75)(5), 144–149. <https://doi.org/10.32782/2709-3093/2025.5/22> [in Ukrainian].
4. Shylina, A. A. (2025). Hotovnist do innovatsiinoi diialnosti yak marker antykrykhkosti pratsivnykiv politsii [Readiness for innovative activity as a marker of police officers' antifragility]. *Naukovi pratsi Mizhreionalnoi akademii upravlinnia personalom. Psykholohiia*, 3(68), 134–139. <https://doi.org/10.32689/maup.psych.2025.3.19> [in Ukrainian].
5. Shylina, A. A. (2025). Samospivchuttia yak osobystisnyi resurs antykrykhkosti politseiskykh [Self-compassion as a personal resource of police officers' antifragility]. *Habitus*, 78(2), 154–157. <https://doi.org/10.32782/hbts.78.2.29> [in Ukrainian].
6. Shylina, A. A., Hresa, N. V., & Ponomarenko, Ya. S. (2025). Komunikatyvna tolerantnist politseiskykh riznoho viku u konteksti antykrykhkosti [Communicative tolerance of police officers of different ages in the context of antifragility]. *Mentalne zdorovia*, 4, 235–240. <https://doi.org/10.32782/3041-2005/2025-4.39> [in Ukrainian].
7. Borghuis, J., Denissen, J., Oberski, D., Sijtsma, K., Meeus, W., Branje, S., Koot, H. M., & Bleidorn, W. (2017). Big Five personality stability, change, and codevelopment across adolescence and early adulthood. *Journal of Personality and Social Psychology*, 113(4), 641–657. <https://doi.org/10.1037/pspp0000138>
8. Costa, P. T., Jr., McCrae, R. R., & Löckenhoff, C. E. (2019). Personality across the life span. *Annual Review of Psychology*, 70, 423–448. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1146/annurev-psych-010418-103244>
9. Marcovici, I. (2018). *Police officers and personality characteristics* (Undergraduate honors thesis). College of William & Mary, Williamsburg, VA. <https://scholarworks.wm.edu/handle/internal/10655>
10. McCrae, R. R., & Costa, P. T., Jr. (1987). Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52(1), 81–90. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.52.1.81>
11. Oshio, A., Taku, K., Hirano, M., & Saeed, G. (2018). Resilience and Big Five personality traits: A meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 127, 54–60. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.01.048>

Дата першого надходження статті до видання: 26.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 23.04.2026